

Sygn. akt *III AUa 65/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot (spr.)

Sędziowie: SSA Jolanta Cierpiał

SSA Marta Sawińska

Protokolant: st. insp. sąd. Dorota Cieślik

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2018 r. w Poznaniu

sprawy **W. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanej A. Ż.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji W. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 8 listopada 2016 r. sygn. akt VII U 3104/16

- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 oraz poprzedzającą go decyzję i stwierdza, że A. Ż., jako pracownik u płatnika składek Kancelaria Rady Prawnego W. S. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowym, wypadkowemu od 14 maja 2015r.;
- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 i oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego;
- zasądza od pozwanego na rzecz W. S. kwotę 30 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym.

SSA Marta Sawińska	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Jolanta Cierpiał
--------------------	-----------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8.11.2016r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił odwołanie W. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., którą pozwany wyłączył z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia chorobowego pracownicę A. Ż. u płatnika składek - Kancelaria Rady Prawnego W. S..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

W. S. jest radcą prawnym i od 2009r. prowadzi w S. Kancelarię Prawną. W maju 2014r. był syndykiem masy upadłości spółki (...) S.A., spółki (...) S.A. oraz spółki (...). Kancelaria jest czynna w godzinach od 8 do 16 a jeśli zachodzi taka konieczność to również dłużej.

W. S. zatrudniał w Kancelarii od lipca 2012r. A. Ł., która prowadzi sprawy administracyjne. Oprócz A. Ł., W. S. zatrudniał także aplikantów i radców prawnych.

Zainteresowana, A. Ż., urodzona (...) w maju 2015r. uczęszczała do (...) Liceum Ogólnokształcącego w P. w systemie dziennym. Od stycznia 2015r. A. Ż. była w ciąży.

W dniu 14.05.2014r. A. Ż. podpisała z W. S. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku pracownika administracyjno – biurowego z wynagrodzeniem 1900 zł brutto. Jej zakres obowiązków obejmował pomocnicze prace biurowe, weryfikację pism, wniosków i innych dokumentów, dostarczanie korespondencji do wybranych instytucji.

Od 6.08.2015r. A. Ż. była niezdolna do pracy.

W dniu (...) urodziła dziecko i złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego.

W dniu 21.01.2016r. umowa o pracę została rozwiązana poprzez porozumienie stron.

W. S. nie zatrudnił innej osoby w miejsce ubezpieczonej.

Oddalając odwołanie Sąd Okręgowy uznał, że A. Ż. nie świadczyła pracy u płatnika składek W. S.. Umowa o pracę została zawarta celem uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego i miała charakter pozorny.

Apelację od powyższego wyroku złożył płatnik składek W. S..

Apelujący zaskarża wyrok w całości i zarzuca naruszenie przepisu art.233 k.p.c. odnosząc ten zarzut do błędnych ustaleń faktycznych, to jest przypisaniu umowie o pracę zawartej z A. Ż. pozorności w sytuacji, gdy faktycznie umowa o pracę była realizowana.

Zarzut naruszenia prawa proceduralnego powoduje naruszenie art.83 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych i art.83 § 1 k.c. poprzez nieprawidłowe zastosowanie, w sytuacji gdy zainteresowana świadczyła pracę w Kancelarii (...).

Apelujący wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania oraz rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Uzupełnienie postępowania dowodowego przed Sądem Apelacyjnym, pozwoliło uznać apelację płatnika składek za zasadną.

Sąd Apelacyjny zwrócił się do (...) Liceum Ogólnokształcącego w P. o podanie informacji, w jakim trybie A. Ż. ukończyła II klasę w roku szkolnym 2014/2015 wraz z przedstawieniem listy obecności w maju i czerwcu 2015r. (k.115).

Pismem z dnia 6.04.2018r. (k.119), dyrektor Liceum poinformowała, że A. Ż. ukończyła II klasę normalnym trybem i nie realizowała w tym czasie nauczania indywidualnego. Jednocześnie przedłożono Sądowi listy obecności od 4 maja 2015 do 26 czerwca 2015 (k.120 do 127).

Ocena tego materiału dowodowego pozwala na ustalenie, czy ubezpieczona miała realną możliwość realizowania umowy o pracę w Kancelarii (...). Należy bowiem zauważyć, że kwestia ta nie była przedmiotem zainteresowania

w postępowaniu przed Sądem I instancji. Natomiast nieścisłości w zeznaniach stron co do systemu kontynuowania nauki przez ubezpieczoną w Liceum Ogólnokształcącym nie pozwoliły na jednoznaczne przesądzenie tej kwestii.

Tymczasem w ocenie Sądu Apelacyjnego ma to istotne znaczenie. Nie można wykluczyć możliwości realizowania przez ubezpieczoną umowy o pracę bez odniesienia do obecności na lekcjach w Liceum. Nie ma również żadnych przesłanek, aby przyjąć, że zajęcia szkolne w maju i czerwcu 2015 r. uzasadniają twierdzenie, że umowa o pracę była zawarta dla pozorów a jej jedynym celem było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Analiza powołanych list obecności prowadzi do wniosku, że A. Ż. uczestniczyła w lekcjach w dniach: 7 i 8 maja (k.120), 11,12,13,15 maja (k.121), 18,19,20 maja (k.122) oraz 26 czerwca (k.127). Natomiast od 25 maja do 26 czerwca, ubezpieczona nie uczestniczyła w zajęciach szkolnych, przy czym na listach obecności jest to odnotowywane jako „nieobecność usprawiedliwiona” lub brak zajęć z przyczyn niezależnych od ucznia (k.123 do 127).

Ubezpieczona rozpoczęła pracę w Kancelarii w dniu 14 maja i jak wynika z zapisu na liści obecności w tym dniu nie była obecna w szkole a jej absencja została odnotowana jako „usprawiedliwiona”.

Zestawienie tych danych z zeznaniami ubezpieczonej z których wynika, że przed rozpoczęciem pracy chciała „pozaliczać” wszystkie przedmioty, prowadzi do wniosku, że istniały realne czasowe możliwości aby ubezpieczona pracowała w Kancelarii realizując zawartą umowę o pracę. Podważa to skutecznie zarzut jakoby umowa została zawarta jedynie dla pozorów, bez zamiaru jej wykonywania.

Sąd Apelacyjny ma na uwadze, że ubezpieczona znalazła się w trudnej sytuacji życiowej. Zaszła w ciążę będąc uczennicą II klasy Liceum co zmotywowało ją do szukania rozwiązań zapewniających jej zabezpieczenie finansowe jakim niewątpliwie są świadczenia z ubezpieczenia społecznego.

Ten fakt znajduje potwierdzenie w dokumentach złożonych przez płatnika składek w trakcie kontroli u pozwanego. Znajduje się w nich notatka z rozmowy z ubezpieczoną z dnia 17.04.2015r. w której podaje, że mama prawdopodobnie zakończy zatrudnienie w Urzędzie Skarbowym a ojciec prowadzi działalność gospodarczą, która nie przynosi dochodu.

Ponadto rodzice nie akceptują jej decyzji o zawarciu związku małżeńskiego.

Potrzebuje pracy, gdyż chce się uniezależnić od rodziców.

Jednakże ta motywacja ubezpieczonej, nie może przekreślać jej prawa do świadczeń w sytuacji gdy wykazała, że faktycznie realizowała zawartą umowę o pracę. Sam fakt zawarcia umowy o pracę w celu zabezpieczenia finansowego kobiety w ciąży, nie może być oceniany jako naganny, pod warunkiem, że umowa była faktycznie wykonywana.

W ocenie Sądu Apelacyjnego tak było w rozpoznawanej sprawie.

Istotnym dowodem są zeznania świadka A. Ł., która potwierdziła faktyczne zatrudnienie ubezpieczonej. Zeznania te korespondują z zeznaniami W. S. i samej ubezpieczonej.

Zakres prac Kancelarii, sprawowanie funkcji syndyka masy upadłości dużych podmiotów, uzasadnia zatrudnienie ubezpieczonej, przy czym oczywiste jest, że były to proste prace biurowe nie wymagające kwalifikacji. Również tłumaczone przez ubezpieczoną teksty z języka angielskiego nie były skomplikowane, co przyznaje sama ubezpieczona.

Sąd Apelacyjny uznał również, że załączona do akt kontroli ZUS-u korespondencja mailowa stanowi dowód faktycznego wykonywania pracy przez ubezpieczoną.

W zeznaniach uzupełniających, ubezpieczona wyjaśniła, że wydawane polecenia były przez nią wykonywane i nie było potrzeby prowadzenia na ten temat korespondencji mailowej.

W kontekście zeznań świadka A. Ł. i stron, to wyjaśnienie należy uznać za wiarygodne.

Reasumując, Sąd Apelacyjny ustalił, że praca A. Ż. nie miała charakteru incydentalnych czynności jak to przyjął Sąd I instancji ale była wykonywana zgodnie z zawartą umową. Zatem motywacja zawarcia umowy, która niewątpliwie była związana z chęcią uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie może przekreślać prawa ubezpieczonej do tych świadczeń.

Faktyczne wykonywanie umowy o pracę stanowi tytuł ubezpieczenia na podstawie przepisu art. 6 ust.1 punkt 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie przepisu art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i stwierdził podleganie ubezpieczeniom społecznym przez A. Ż. od 14 maja 2015r.

O kosztach postępowania Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz odwołującego opłatę od apelacji tytułem kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym.

SSA Marta Sawińska	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Jolanta Cierpiał
--------------------	-----------------------	----------------------